

Національна академія наук України
Міністерство освіти і науки України
Українська Асоціація з автоматичного керування
Російський національний комітет з автоматичного управління
Інститут кібернетики НАН України
Інститут космічних досліджень НАН і НКА України
Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій і систем НАН і МОН України
Московський державний університет ім. М.В. Ломоносова
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

**16 МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З АВТОМАТИЧНОГО
УПРАВЛІННЯ**

АВТОМАТИКА – 2009

Тези доповідей

**ЧЕРНІВЦІ
22 – 25 ВЕРЕСНЯ, 2009**

Програмний комітет:

Голова

Кунцевич В.М., проф. (Україна, Київ)

Заступники голови

Куржанський О.Б., проф. (Росія, Москва)

Мельничук С.В., проф. (Україна, Чернівці)

Члени комітету

Васільєв С.М., проф. (Росія, Москва)

Граур А., проф. (Румунія, Сучава)

Гриценко В.І., проф. (Україна, Київ)

Губарєв В.Ф., проф. (Україна, Київ)

Кондратенко Ю.П., проф. (Україна, Миколаїв)

Ковальов О.М., проф. (Україна, Донецьк)

Коруба З., проф. (Польща, Кельце)

Куценко О.С., проф. (Україна, Харків)

Ладанюк А.П., проф. (Україна, Київ)

Лебедев Д.В., проф. (Україна, Київ)

Любчик Л.М., проф. (Україна, Харків)

Малахов В.П., проф. (Україна, Одеса)

Міусов М.В., проф. (Україна, Одеса)

Мокин Б.І., проф. (Україна, Вінниця)

Пряшніков Ф.Д., проф. (Україна, Севастополь)

Сопронюк Ф.О., проф. (Україна, Чернівці)

Тодорцев Ю.К., проф. (Україна, Одеса)

Царков Є.Ф., проф. (Латвія, Рига)

Чикрій О.А., проф. (Україна, Київ)

Ющенко А.С., проф. (Росія, Москва)

Організаційний комітет:

Голова

Сопронюк Ф.О., проф., декан ФКН

Заступники голови

Наконечний О.Г., проф.

Гарашенко Ф.Г., проф.

Тарасенко В.П., проф.

Члени оргкомітету

Доценти :

Руснак М.А.

Воробець Г.І.

Остапов С.Е.

Стецько Ю.П.

Фратавчан В.Г.

Баловсяк С.В.

Садов'як А.М.

Валь О.Д.

Лазорик В.В.

АВТОМАТИЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА ОСНОВІ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ

Розглядаються питання нових шляхів розробки систем автоматизованого керування бізнес-процесами, обґрунтовується доцільність використання процесного підходу до опису бізнес-процесів як основи їх автоматизації.

Управління організацією, яке базується на тому, що якість вироблених товарів та прибуток компанії залежать від якості процесів, що їх породжують стало фактичним стандартом у всіх галузях промисловості [1]. Процесний підхід дозволяє запобігти дублюванню функцій різних підрозділів, покращити роботу з споживачами, створити зворотній зв'язок між клієнтами та керівництвом компанії, мінімізувати витрати виробництва. Він широко використовується в сучасному менеджменті при управлінні підприємством. Відомо як за допомогою процесний підходів можна покращити результативність управління підприємством [2]. Але здебільшого сьогодні бізнес-процеси ретельно вивчаються та досліджуються фахівцями з економіки підприємства та менеджменту, розглядаються суто в «економічній» площині. Враховуючи те, що автоматизація є процедурою звільнення людини від безпосередньої участі у процесі управління, здійснення комплексної автоматизації бізнес-процесів дозволить ефективно досягнути нових рівнів продуктивності та якості виробництва, здійснити подальшу оптимізацію управління підприємством.

Ціль дослідження – виявити нові можливості для автоматизації бізнес-процесів виробництва, поклавши за основу методики дослідження бізнес-процесу як об'єкта автоматизації на базі процесного підходу.

Сьогодні вже немає сумнівів у тому, що якість продукції і послуг підприємства визначається якістю процесів, результатом яких вони є. Це покладено в основу більшості сучасних систем і стандартів контролю якості, зокрема таких як ISO 9000, Capability Maturity Model (CMM, CMMI), EFQM, 6sigma. При сучасному дослідженні бізнес-процесів найчастіше звертаються до системи ISO 9000. Відповідно до неї – «бізнес-процес – це стійка цілеспрямована сукупність взаємозв'язаних видів діяльності (послідовність робіт), яка за певною технологією перетворює входи у виходи, що становлять цінність для споживача».

Процесний підхід передбачає виділення з сукупності технологічних операцій певних закінчених ланцюгів, які використовуються у подальшій роботі з об'єктом.

Зважаючи на те, що технологічний процес – це сукупність послідовно виконуваних операцій, які утворюють єдиний процес перетворення вихідних матеріалів у кінцевий продукт [3] та порівнявши визначення технологічного і бізнес-процесів, можна зробити висновок про їх взаємозв'язок. Поняття бізнес-процес більш містке, та поглинає собою поняття технологічний процес. Таким чином технологічний процес – це невід'ємна частина бізнес-процесу, якщо існує технологічний процес, то обов'язково існує бізнес-процес, який його включає, однак існують бізнес-процеси, що не включають в себе технологічний процес.

Окрім технологічного процесу з його входами і виходами бізнес-процес включає в себе додаткові потоки та входи, наприклад інформаційний та інформаційно-вартісний, ресурси та власника.

Якщо виділяти в бізнес-процесі лише технологічний процес, то принципи автоматизації його добре розроблені. Оскільки сам технологічний процес не змінюються при автоматизації бізнес-процесу, то для його управління доцільно використовувати класичні підходи автоматизації. Якщо ж розглядати паралельно з технологічним процесом інші складові бізнес-процесу, наприклад інформаційний або інформаційно-вартісний потоки, власника процесу, ресурси процесу, то при їх автоматизації виникає певна низка задач, рішення яких дозволить досягти нових рівнів оптимізації управління. На нашу думку, використання саме процесного підходу до опису бізнес-процесів є найкращим шляхом для пошуку таких рішень, оскільки відкриває нові шляхи для автоматизації бізнес-процесів, що насамперед дозволить застосувати напрацьовані методи класичної теорії керування.

ПЕРЕЛІК ЛІТЕРАТУРИ

1. Хаммер М. Чампи Д. "Реинжиниринг корпорации. Манифест революции в бизнесе": Манн, Иванов и Фербер; М.; 2006.
2. Репин В.В., Елиферов В.Г. Процессный подход к управлению. Моделирование бизнес-процессов. - М.: РИА «Стандарты и качество», 2004. – 408с.
3. Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь.-5-е изд, перераб. и доп.-М., 2006.